

Sygn. akt II AKa 303/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Wróblewska (spr.)

Sędziowie: SA Witold Kuczorski

del. SO Andrzej Rydzewski

Protokolant: sekretarz sądowy Aleksandra Konkol

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Katarzyny Brzezińskiej

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2012 r.

sprawy

T. S.

oskarżonego z art. 280 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 17 maja 2012 r. sygn. akt **II K 46/12**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża orzeczoną wobec oskarżonego T. S. karę pozbawienia wolności do roku i 6 (sześciu) miesięcy;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. K. z Kancelarii Adwokackiej w C. 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych brutto za obronę oskarżonego przed Sądem II instancji;

IV. zwalnia oskarżonego od opłaty za obie instancje i wydatków za postępowanie odwoławcze, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

T. S. został oskarżony o to, że: 18 lutego 2012 roku około godziny 21:40 w C. przy ul. (...) dokonał kradzieży potraw zamówionych wcześniej telefonicznie w lokalu (...) w C. przy ul. (...) używając przemocy wobec dostarczającego w/w towary D. T., tj. uderzając go w głowę niebezpiecznym przedmiotem w postaci metalowego pręta zbrojeniowego o długości 58,5 cm oraz grożąc przy tym w/w pozbawieniem życia, w wyniku czego powstały straty w kwocie nie mniejszej niż 95.90 zł na szkodę właściciela lokalu, tj. o przestępstwo z art. 280 § 2 k.k.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 maja 2012 roku, sygn. akt II K 46/12:

I. uznano oskarżonego **T. S.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tymi ustaleniami, iż:

- średnica pręta zbrojeniowego wynosiła 1-1,35 cm, a jego masa 509 gram,

- dokonał on zaboru w celu przywłaszczenia jedzenia o wartości co najmniej 41 złotych,

tj. przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. i za to, na podstawie art. 280 § 2 k.k., po zastosowaniu art. 60 § 2 pkt 1 k.k. i art. 60 § 6 pkt 2 k.k., wymierzono mu karę **2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności**;

II. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczono **T. S.** na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od 19 lutego 2012r. do 17 maja 2012r. przyjmując, że dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny dniowi kary pozbawienia wolności;

III. zasądzono od pozwanego **T. S.** na rzecz D. T. kwotę 500 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2012r. do dnia zapłaty;

IV. w pozostałym zakresie powództwo oddalono;

V. na mocy art. 230 § 2 k.p.k. dowód rzeczowy w postaci pręta zbrojeniowego - zarejestrowanego pod poz. 8/12/1 księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Toruniu - zwrócono M. F.;

VI. zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adwokata W. K. kwotę 1.020 tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej **T. S.** z urzędu oraz 23 % tej kwoty tytułem należnego podatku VAT od wynagrodzenia za świadczoną obronę z urzędu;

VII. zwolniono **T. S.** od kosztów sądowych, w tym od wpisu od pozwu, od uiszczenia którego zwolniony był oskarżyciel publiczny, a wydatkami poniesionymi w toku postępowania przez Skarb Państwa, obciążono Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając go w części dotyczącej kary na korzyść w/w oskarżonego.

Na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności. W oparciu o przepisy art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie względem skazanego kary zasadniczej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Przedstawiony w apelacji obrońcy oskarżonego zarzut rażącej niewspółmierności kary okazał się trafny.

W pierwszej kolejności należało stwierdzić, że Sąd Okręgowy prawidłowo przeprowadził przewód sądowy, gromadząc materiał dowodowy pozwalający na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów, poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazała błędów natury faktycznej i logicznej, zgodna była ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, znajdując odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia. W uzasadnieniu Sąd wskazał jakie fakty uznał za ustalone, na czym oparł poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, a następnie wyprowadził z dokonanych ustaleń prawidłowe wnioski w zakresie sprawstwa oskarżonego jak i przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu.

Sąd odwoławczy nie podzielił jedynie stanowiska Sądu I instancji co do wymiaru orzeczonej przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, uznając karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności za rażąco surową.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że rażąca niewspółmierność kary zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodziłaby

wyraźna różnica pomiędzy karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego, a karą wymierzoną przez Sąd I instancji. Nie chodzi o każdą różnicę, ale różnicę tak zasadniczej natury, że karę dotychczas wymierzoną rozważać, by można było również w potocznym znaczeniu, jako rażąco niewspółmiernie surową, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować. Rażąca niewspółmierność zachodzi wtedy, gdy kara za przypisane przestępstwo nie uwzględnia należyte stopnia społecznej szkodliwości oraz nie zrealizowała by w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, jednakże w każdym przypadku sąd powinien baczyć przede wszystkim na to, by dolegliwość całokształtu represji skierowanej przeciwko oskarżonemu nie przekraczała stopnia winy.

Wprawdzie Sąd Okręgowy wymierzając oskarżonemu karę pozbawienia wolności, a przy tym nadzwyczajnie ją łagodząc, wziął pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, które przemawiały na jego korzyść jak i te które należało potraktować jako okoliczności obciążające, to jednak w sposób niedostateczny je wyważył, przeceniając te ostatnie i nie doceniając należyte tych, które przemawiały na korzyść T. S.. Trafnie wymienione przez Sąd Okręgowy okoliczności łagodzące były na tyle istotne, że zdaniem Sądu odwoławczego uzasadniały nie tylko nadzwyczajne złagodzenie kary, ale również wymierzenie jej w niższym rozmiarze.

Słusznie obrońca oskarżonego zwrócił uwagę na to, T. S. przyznawał się do popełnienia czynu mu przypisanego. Od samego przyznania istotniejsze było wyrażanie przez niego skruchy i żalu z powodu czynu, którego dopuścił się, a także wola naprawienia wyrządzonej szkody, gdyż tego rodzaju postawa świadczyła w istocie o tym, że zrozumiał swoje naganne zachowanie i jest osobą zdolną do krytycznej oceny własnych, niewłaściwych zachowań. Żal i skruchę oskarżony wyrażał niejednokrotnie w toku całego postępowania i czynił to w sposób jawiący się jako autentyczny i szczerzy. Istotnym też było, że w obszernych wyjaśnieniach, które złożył wskazał szczerze na wszystkie okoliczności przestępstwa, nie unikał przytaczania faktów przemawiających na jego niekorzyść.

Pomimo tego, że T. S. dopuścił się czynu na szkodę D. T. znajdując się w stanie znacznej nietrzeźwości, działając w sposób zaplanowany, będąc inicjatorem i wykonawcą czynu, uprzednio karanym za przestępstwo podobne, dopuścił się również dwukrotnie wykroczeń polegających na kradzieży i wyłudzeniu produktów spożywczych, to jednak, jak słusznie wyeksponował obrońca oskarżonego, T. S. po dokonaniu zarzucanego mu w niniejszej sprawie czynu podjął próbę uporządkowania własnego życia. Będąc osobą uzależnioną od środków psychoaktywnych i alkoholu poddał się w dniu 23 maja 2012 r. terapii w Ośrodku Rehabilitacyjno-Readaptacyjnym (...), którą kontynuuje. Leczenie jest przewidziane na 18 miesięcy. W trakcie leczenia stwierdzono, że u T. S. następuje przemiana motywacji zewnętrznej, z jaką przyszedł do placówki, na motywację opartą na pozytywnych aspektach życia na trzeźwo oraz prawidłowych wzorcach prospołecznych.

Jeśli uwzględnić przy tym opisane wyżej zachowanie oskarżonego w toku prowadzonego postępowania polegające na współpracy z organami ścigania, krytyczną ocenę własnego zachowania, przeproszenie pokrzywdzonego, szczerze wyrażany żal – należało dojść do przekonania, że T. S. jest osobą zdolną do refleksji nad własnym życiem, pozytywnej korekty własnego zachowania i nie wymaga orzeczenia wobec niej kary w rozmiarze określonym przez Sąd Okręgowy. Bez wątplenia – orzeczenie kary 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności nie było konieczne dla osiągnięcia efektu wychowawczego wobec oskarżonego, a także efektów w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej.

Nie docenił również Sąd I instancji tak istotnej okoliczności łagodzącej – jak pojednanie się pokrzywdzonego z oskarżonym. Bez wątplenia postawa pokrzywdzonego świadczyła o tym, że wybaczył oskarżonemu podjęte wobec niego zachowania.

Jednocześnie dostrzec należało, że Sąd I instancji w sposób chybiony uznał, że do okoliczności obciążających należy działanie oskarżonego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej skoro do znamion czynu z art. 280 § 2 kk należy m.in. działanie w celu kradzieży, a więc osiągnięcia korzyści majątkowej. Jednocześnie jako okoliczność łagodzącą należało

uwzględnić fakt, że mienie, które oskarżony zagarnął, ale także i to, którego kradzieży zamierzał dokonać przedstawiało niewielką wartość.

Oceniając powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny uznał, że karą o dostatecznym stopniu dolegliwości, karą współmierną do stopnia zawinienia, a jednocześnie karą wystarczająco uwzględniającą wszystkie pozostałe dyrektywy wymiaru kary przewidziane w art.53§1 i 2 kk, jest kara roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Do tej też wysokości Sąd odwoławczy obniżył karę orzeczoną wobec oskarżonego zaskarżonym wyrokiem.

Oczywistym jednocześnie był brak podstaw do dalszego łagodzenia orzeczonej kary, zważywszy na trafnie wymienione przez Sąd Okręgowy okoliczności obciążające. W szczególności: oskarżony nie zasługiwał na warunkowe zawieszenie orzeczonej wobec niego kary, skoro przestępstwa na szkodę D. T. dopuścił się będąc uprzednio karanym, co świadczyło ostatecznie o nieskuteczności jego resocjalizacji w warunkach wolnościowych.

W przekonaniu Sądu odwoławczego orzeczona wobec oskarżonego kara spełni pokładane w niej cele wychowawcze i zapobiegawcze, a jednocześnie osiągnie cele w zakresie prewencji generalnej w sposób właściwy kształtując wyobrażenie społeczne o obowiązujących normach prawnych i konieczności ich przestrzegania.

W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do korekty zaskarżonego wyroku.

Na podstawie art.29 ust.1 ustawy z dnia 26.05.1982 r. „prawo o adwokaturze” (Dz.U. Nr 146 poz.1188 z 2009 r.) i §2 ust.3 oraz §14 ust.2 pkt.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. „ w sprawie opłat za czynności adwokackie..” (Dz.U.Nr 163 poz.1348), Sąd Apelacyjny rozstrzygnął o kosztach za obronę z urzędu oskarżonego przed Sądem II instancji.

Mając na uwadze trudną sytuację materialną oskarżonego, Sąd na podstawie art.624§1 k.p.k. w zw. z art.634 k.p.k. oraz art.17 ust.1 i art.10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.Nr.49 z 1983 r.,poz.223 z późn zm.). zwolnił go od opłaty za obie instancje i wydatków za postępowanie odwoławcze, którymi obciążył Skarb Państwa.